

GÖZDEN KAÇAN-MORTAL GÖĞÜS AĞRISI / NEFES DARLIĞI

Doç. Dr. Ayhan SARITAŞ
Düzce Üniversitesi

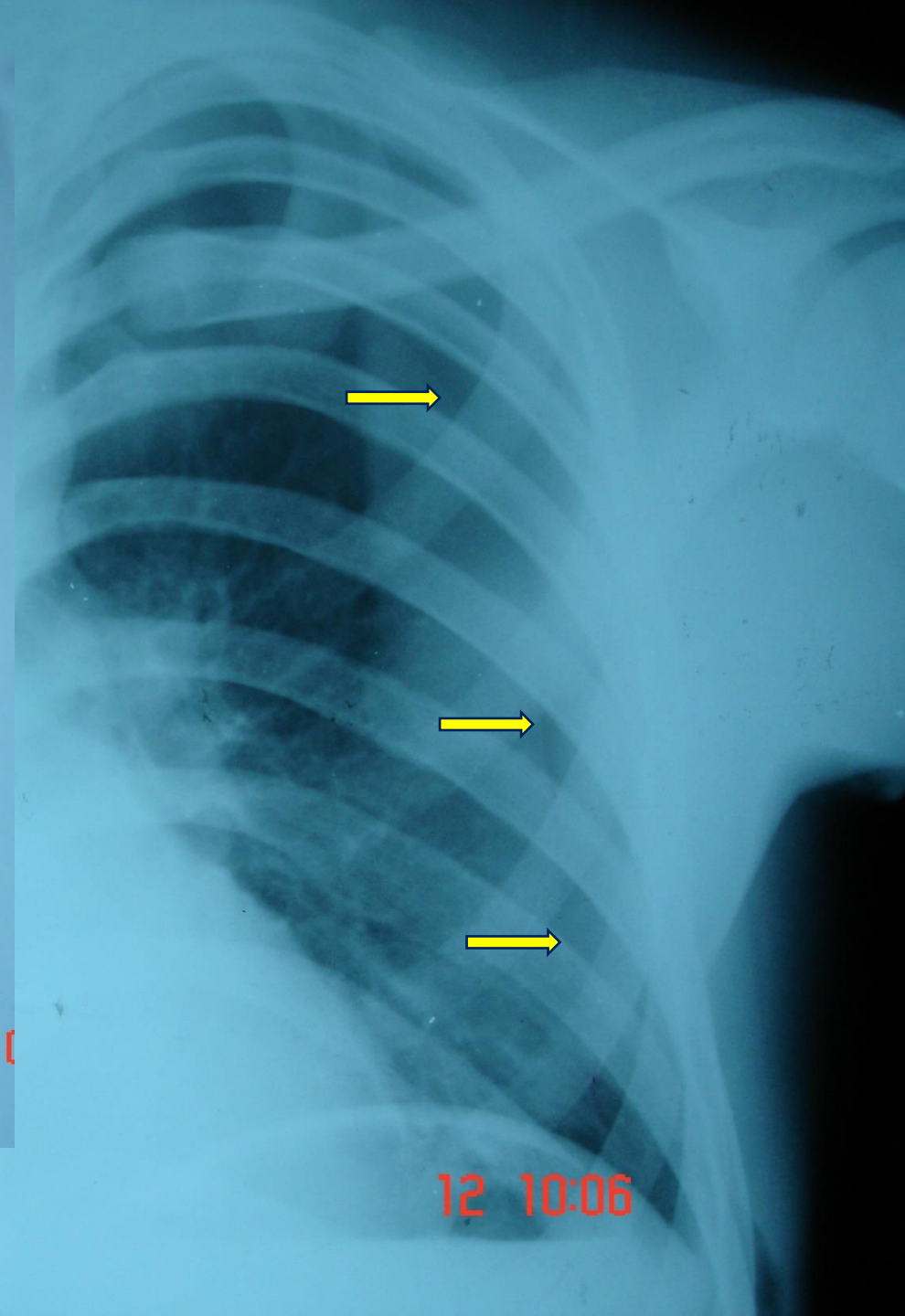
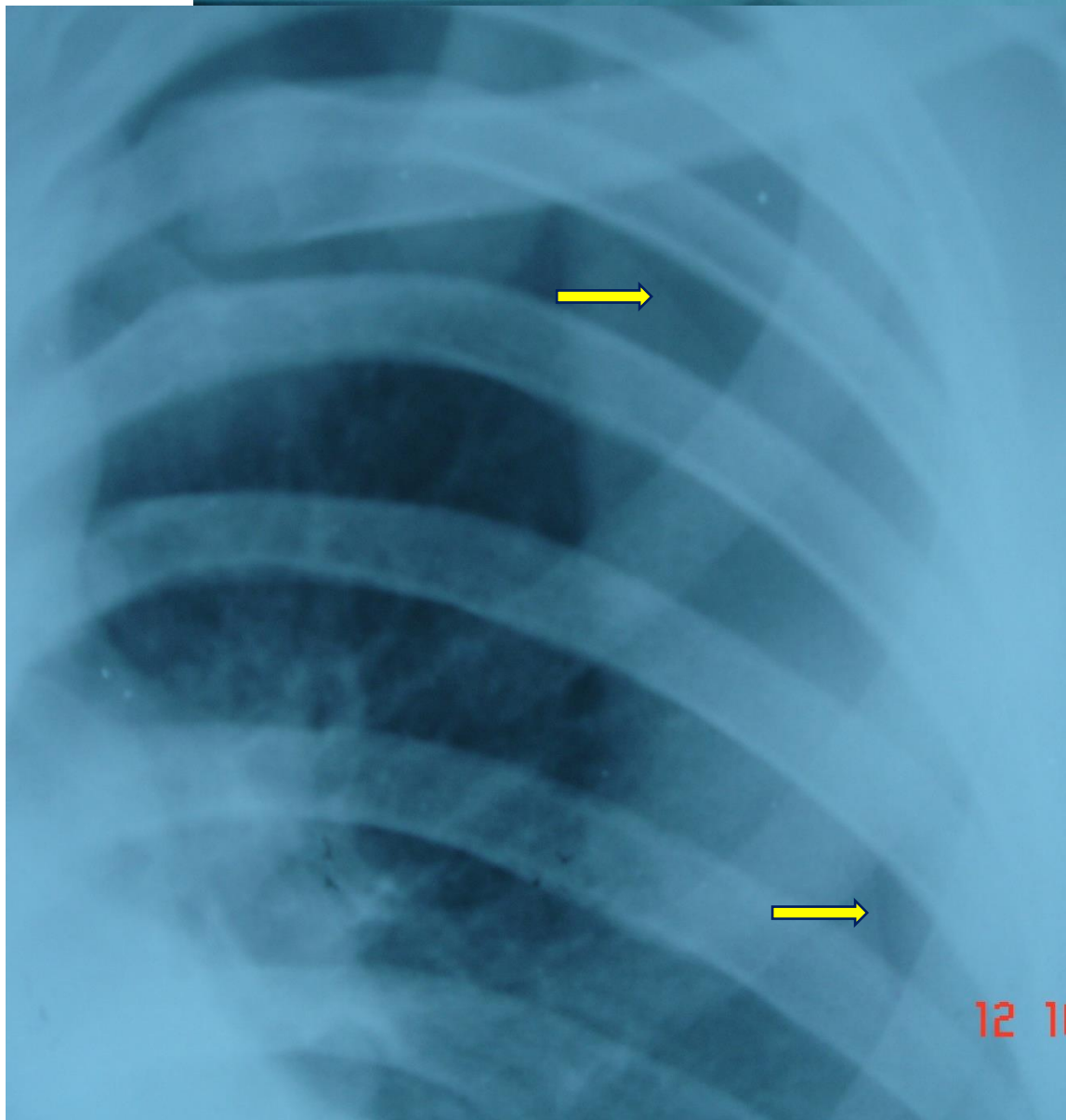
Plan

- Olgu Sunumu
- Genel Bilgi
- Spesifik Hastalıklar

Olgu Sunumu

- 27 yaşında E hasta
- GA-ND şikayetleri ile Devlet Hastanesine başvuruyor
- Tahlil/tetkik
- 300 mg aspirin
- Sonuç: Troponin çalışılamadığı için sevk

- Batıcı tarzda GA ve ND mevcut
- Yapılmış tetkikleri kontrol ediliyor
- Lab N
- AC grafisi

- Tanı: Spontan Pnömotoraks
- Troponin ya çalışılsa idi!!!

Genel Bilgi

- ABD'de her yıl yaklaşık 8 milyon GA'lı hasta AS'lere başvurmakta
- GA ile AS'e başvuran hastaların %30'u kardiyak, %70'i Nonkardiyak
- Hikaye, FM ve laboratuvar bulgularında
  - Kardiyak / Nonkardiyak
- GA / ND'nın hayatı tehdit edici nedenlerine yönelik özellikler elde edilmeye çalışılmalı

- İnspeksiyon
  - Önceki cerrahi insizyonlar
  - Göğüs duvarı deformitesi
  - Solunum ile toraksın simetrik yükselip alçalması
- Palpasyon
  - Hassasiyet
  - Kitle
  - krepatasyon
- Oskültasyon
  - Konsolidasyon
  - Pnx
  - Gallops
  - Murmur
- PA Akciğer grafi

Akut Koroner Sendrom

- GA ile başvuran hastaların sadece %10'una AKS tanısı konmakta
- Retrosternal veya epigastrik yerleşimli
- Ezici, sıkıştırıcı, baskı karakterinde
- Sağ/sol omuz-kol-el veya çeneye yayılım
- ND, bulantı, terleme eşlik edebilir

- ST Elevasyonlu MI
- Non-ST Elevasyonlu MI
- Unstabil Angina Pektoris

Atipik Prezantasyon

- K
- Yaşlı
- DM
- Beyaz olmayanlar
- Psikiyatrik bozukluk veya bilinç bozukluğu olanlar

- AKS'de atipik belirtileri olanların **prognozu daha kötü**
- UAP hastalarının yarısından fazlası atipik prezantasyon ile başvurmakta

Pulmoner Emboli

- Göğsün bir bölümüne veya tamamına yerleşimli GA
- Plöretik, daralma karakterinde
- Yayılım beklenmez
- ND, taşikardi, takipne, hipoksi, hemoptizi eşlik edebilir
- Özellikle **ND** ve **taşikardi** ile başvuran, AC grafisi normal bulunan ve bu durumu başka bir hastalık ile açıklanamayan hastalarda PE'den kuşkulandırılmalı

Wells (Kanada) PE Klinik Tahmin Skorlaması

Bulgu	Puan
DVT semptom ve bulguları varlığı	3,0
Alternatif tanı olasılığı düşük	3,0
Taşikardi (>100/dk)	1,5
Son 4 hafta içinde immobilizasyon veya cerrahi öyküsü	1,5
Daha önce DVT veya pulmoner emboli öyküsü	1,5
Hemoptizi	1,0
Kanser varlığı	1,0

<2,0 puan: Düşük klinik olasılık
2,0- 6,0 puan: Orta klinik olasılık
>6,0 puan: Yüksek klinik olasılık

≤4 puan: PTE olası değil
>4 puan: PTE olası

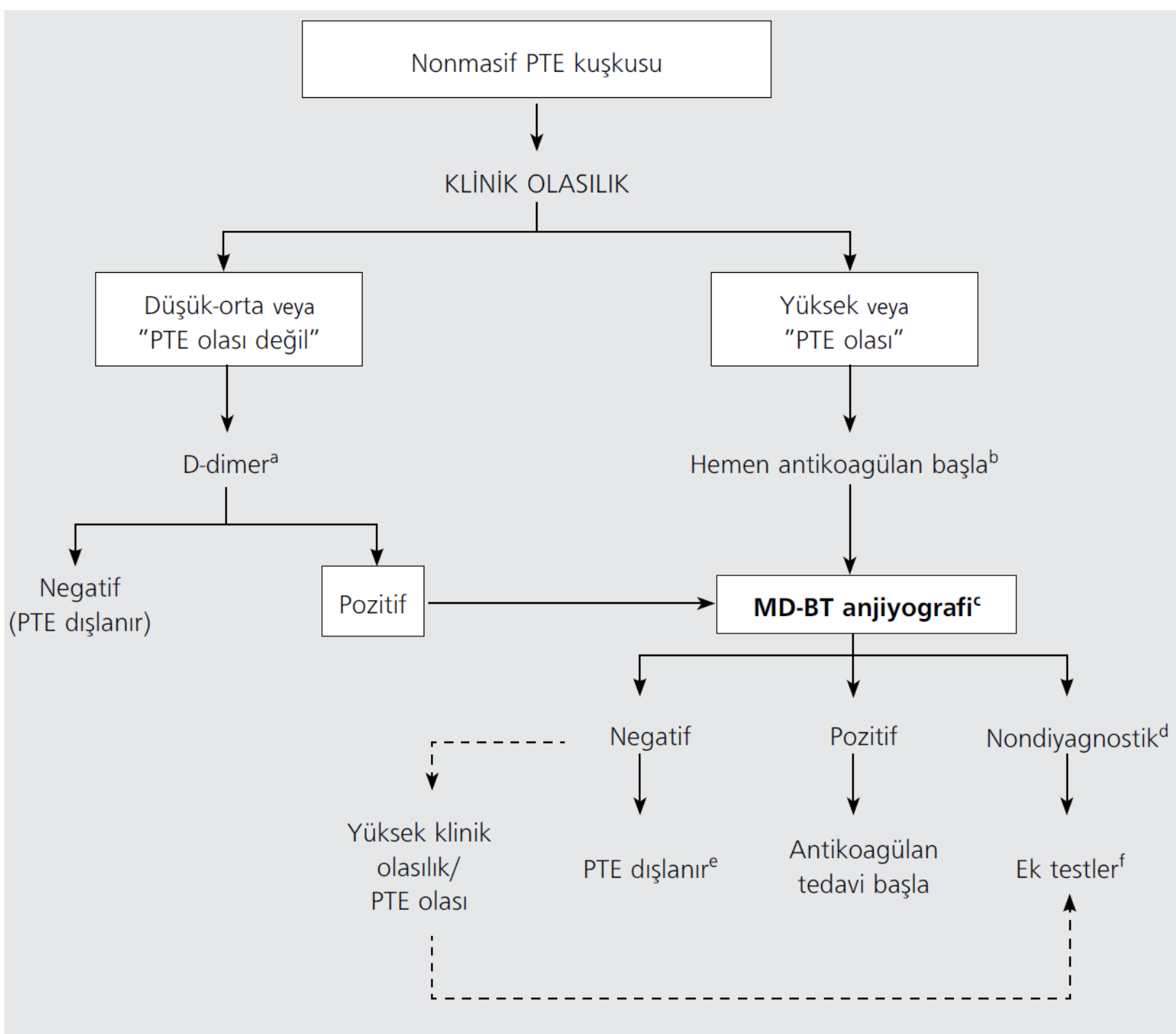
Modifiye Geneva (Cenevre) Skoruması

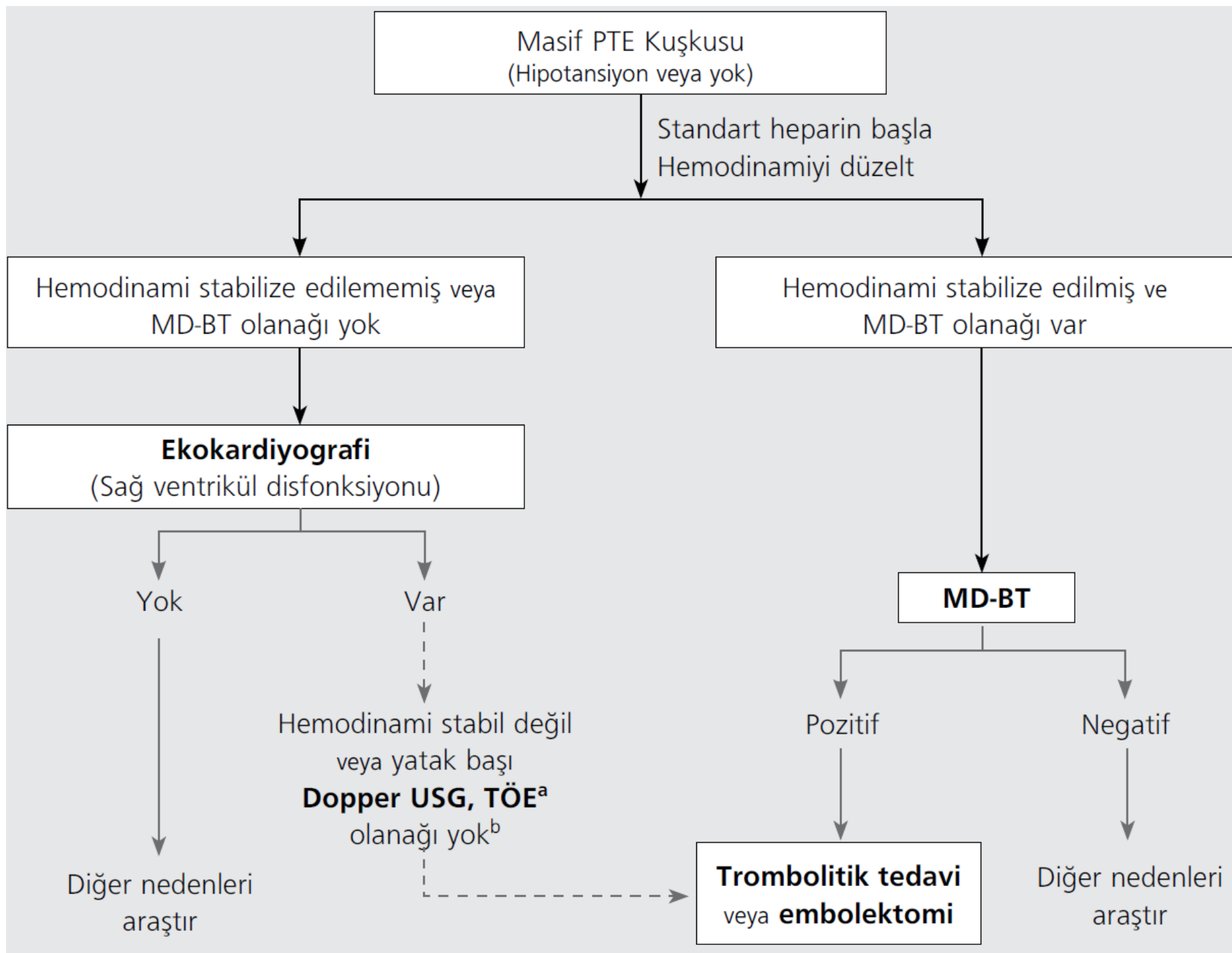
Bulgu	Puan
>65 yaş	1
Daha önce DVT veya PTE öyküsü	3
Bir hafta içinde cerrahi veya ekstremitte fraktürü öyküsü	2
Aktif kanser varlığı	2
Tek taraflı alt ekstremitede ağrı	3
Hemoptizi	2
Kalp hızı: 75-94/dakika	3
Kalp hızı: >95/dakika	5
Bacağın palpasyonu ile ağrı veya tek taraflı bacakta ödem-şişlik	4

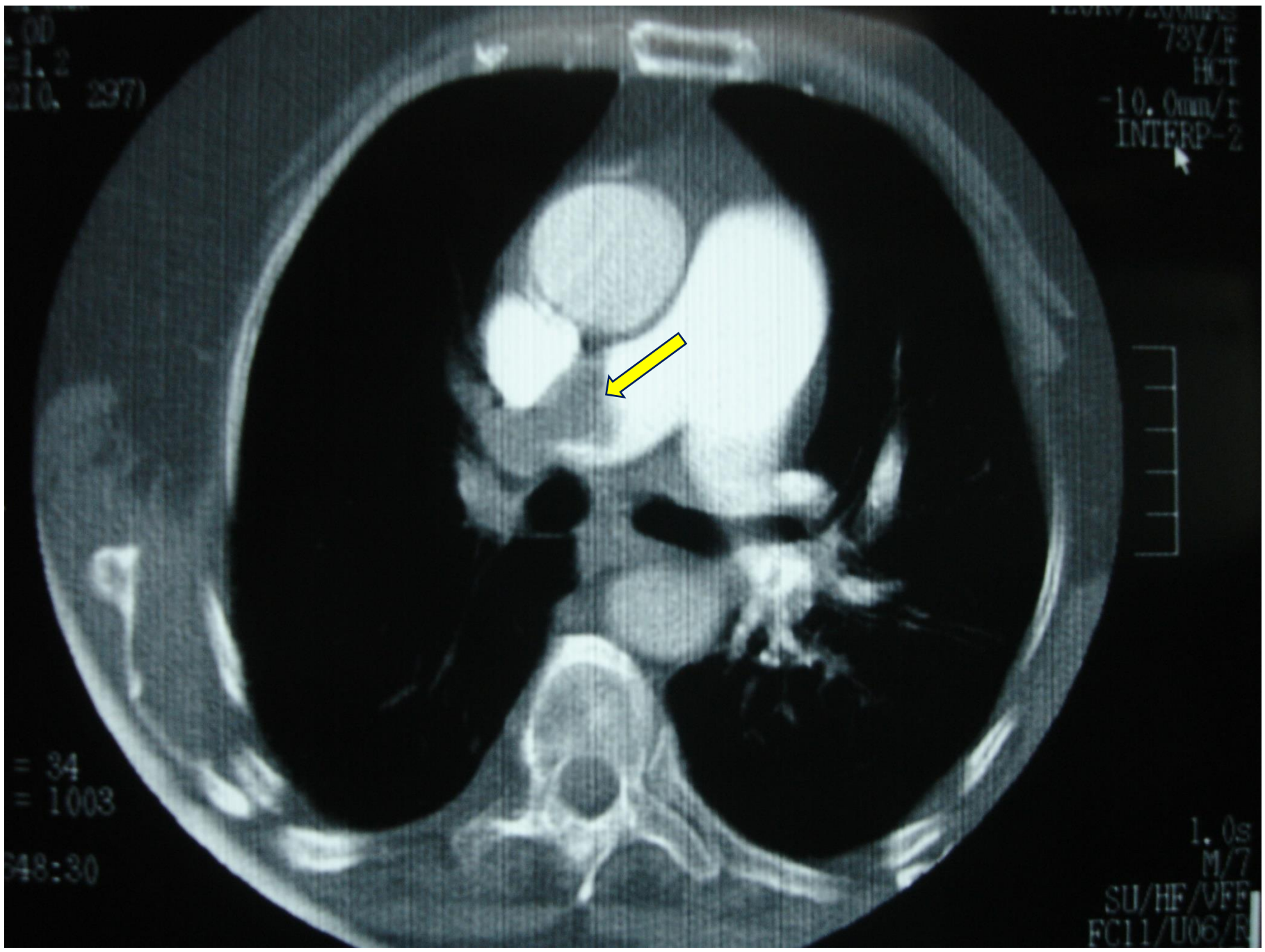
0-3 puan: Düşük olasılık
4-10 puan: Orta olasılık
≥11 puan: Yüksek olasılık

0-5 puan: PTE olası değil
>6 puan: PTE olası

- Modifiye Geneva skorlaması sadece ayakta gelen hastalarda geçerliliği kanıtlanmıştır
- Yatan hastalarda Wells skorlamasını kullan

1.00
=1.2
210, 297)

73Y/F
HCT
-10.0mm/r
INTERP-2

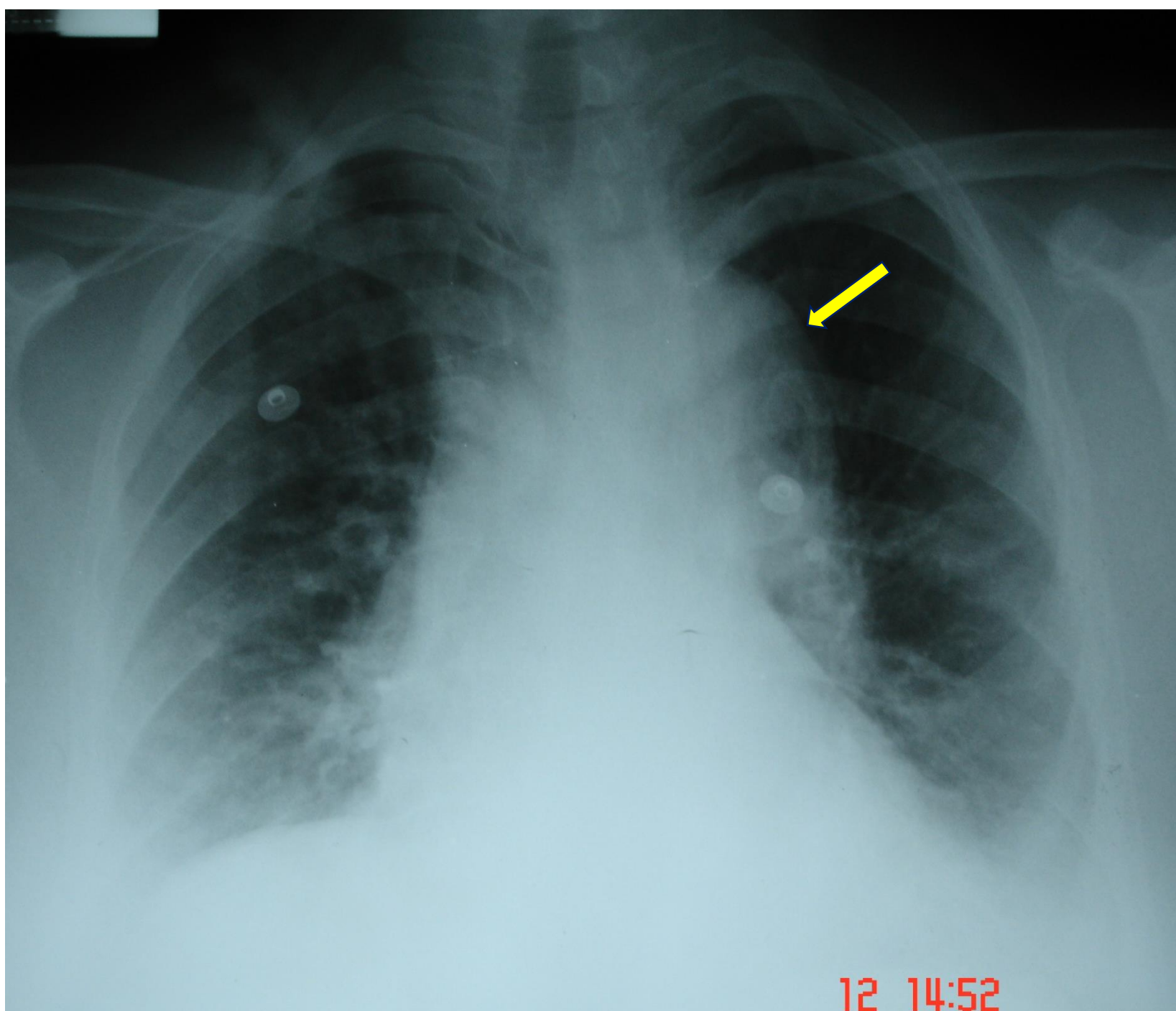
= 34
= 1003
648:30

1.0s
M/7
SU/HF/VFF
FC11/U06/R

Aort Diseksiyonu

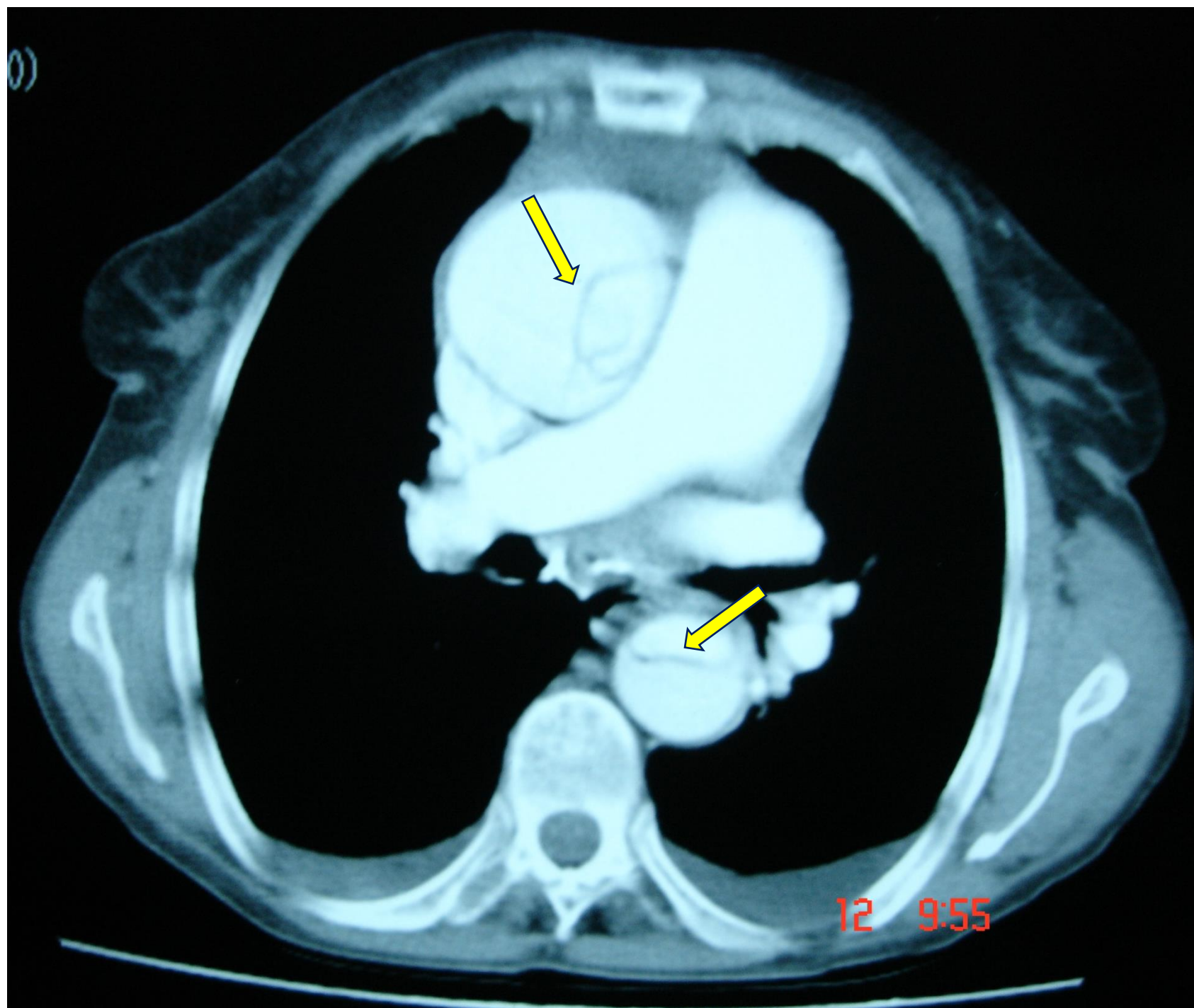
- Orta hatta substernal yerleşimli GA
- Keskin, Yırtıcı karakterde
- Sırtta skapulalar arasına yayılım
- Arterial dallarda tıkanıklığa sekonder semptom ve bulgular eşlik edebilir (strok, AMI, ekstremitelerde iskemi gibi)
- Hastaların %90'ı ağrıyı **çok şiddetli** olduğunu veya o güne kadar **yaşadıklarının en kötüsü** şeklinde tariflemekte

- Radyografik olarak en sık bulgu
  - Mediastende genişleme
  - Anormal aort konturu

12 14:52

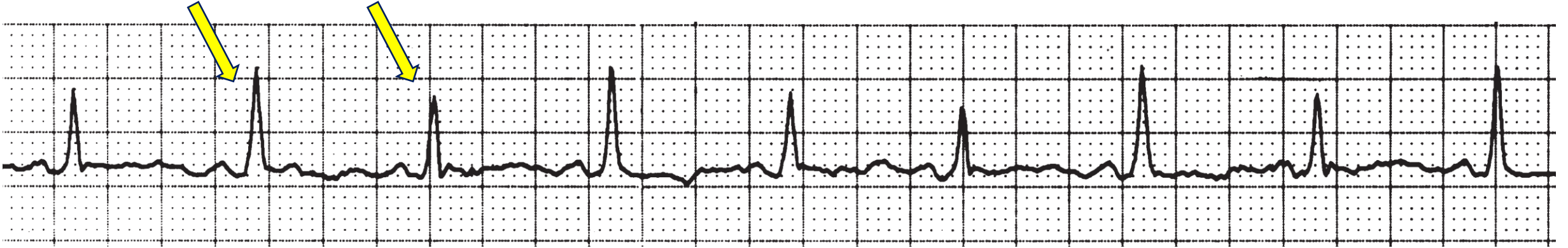
- Tanıda tercih edilecek görüntüleme yöntemi **BT**

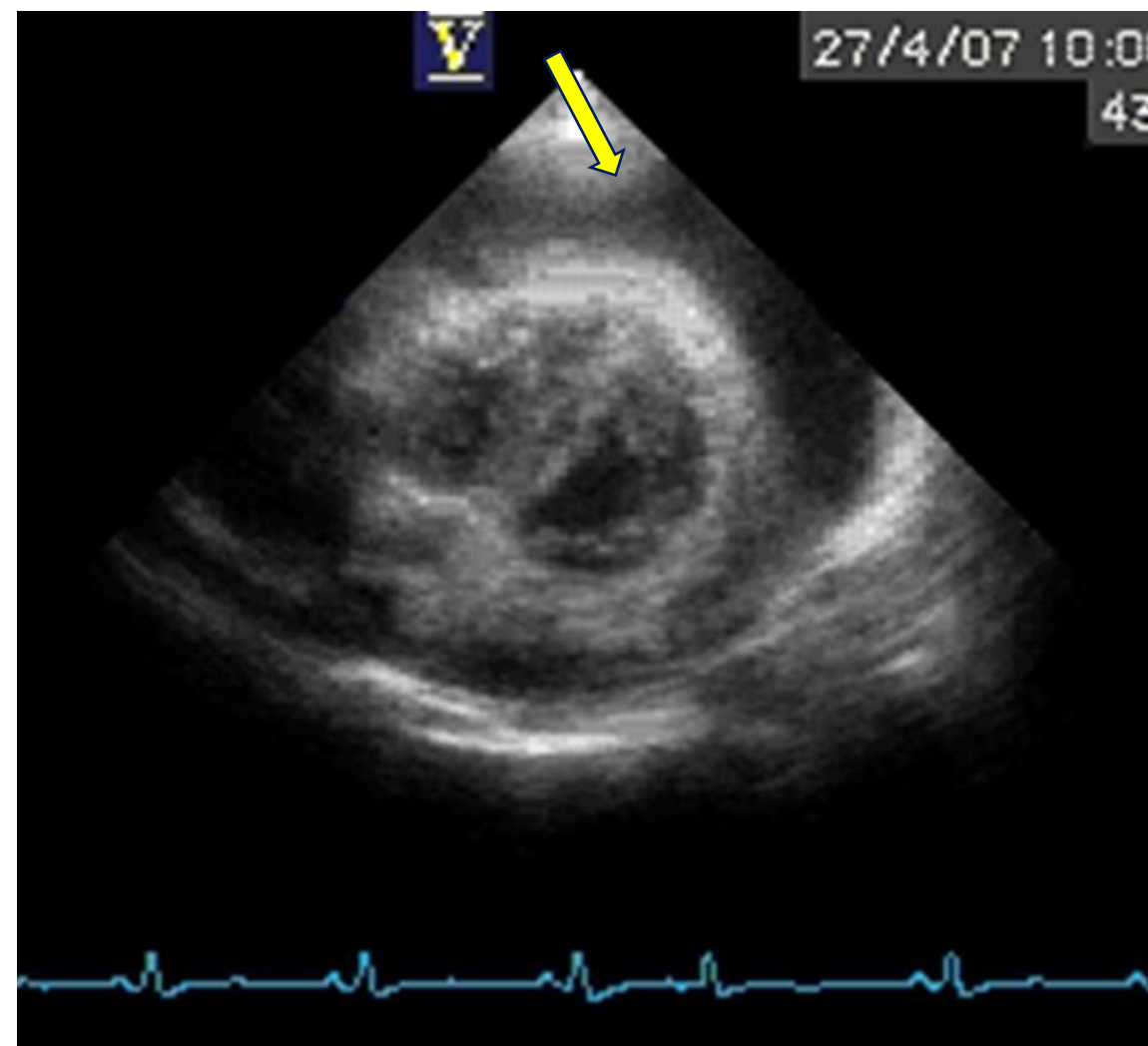
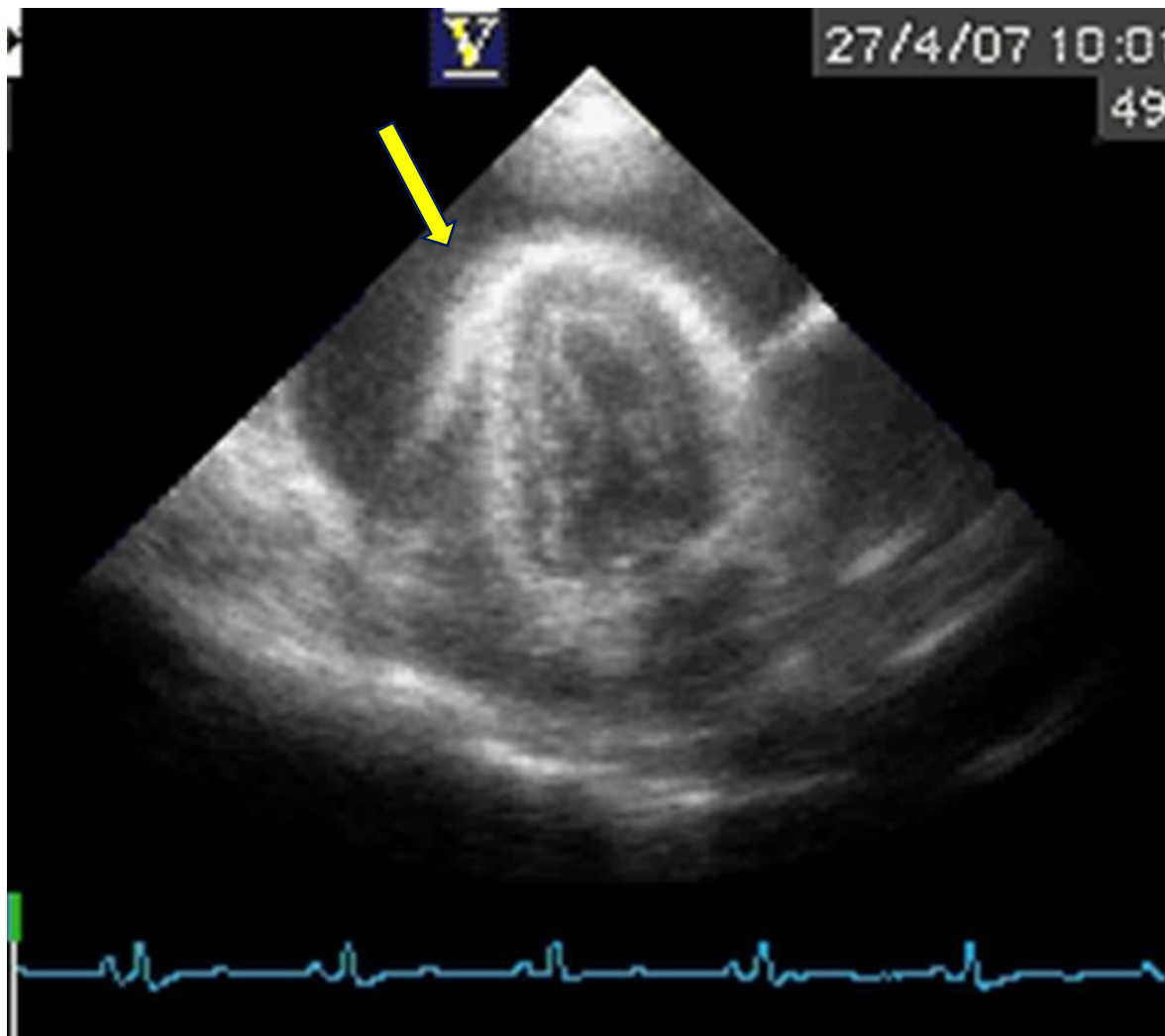
Perikardiyal Tamponat

- Perikardiyal sıvının basınç altında birikimi ile karakterize
- İstirahatta ve efor esnasında ND
- Taşikardi, düşük sistolik KB-daralmış nabız basıncı eşlik edebilir
- AC grafisinde kardiyak silüette genişleme (perikardiyal sıvı miktarına bağlı)
- EKG'de düşük voltaj QRS kompleksleri

- **Elektriksel alternans** (solunum siklusundan bağımsız olarak P ve R dalgalarının amplitüdlerinde atımdan atıma değişiklik göstermesi)

- Beck triadı:
  - Hipotansiyon
  - Azalmış kalp sesleri
  - JVD
- Seçilecek tanısal test: **Ekokardiyografi**
- Subkostal 4 boşluk görünütüsü perikardiyal efüzyonu göstermede ve perikardiyal tamponat tanısını koymada yardımcıdır

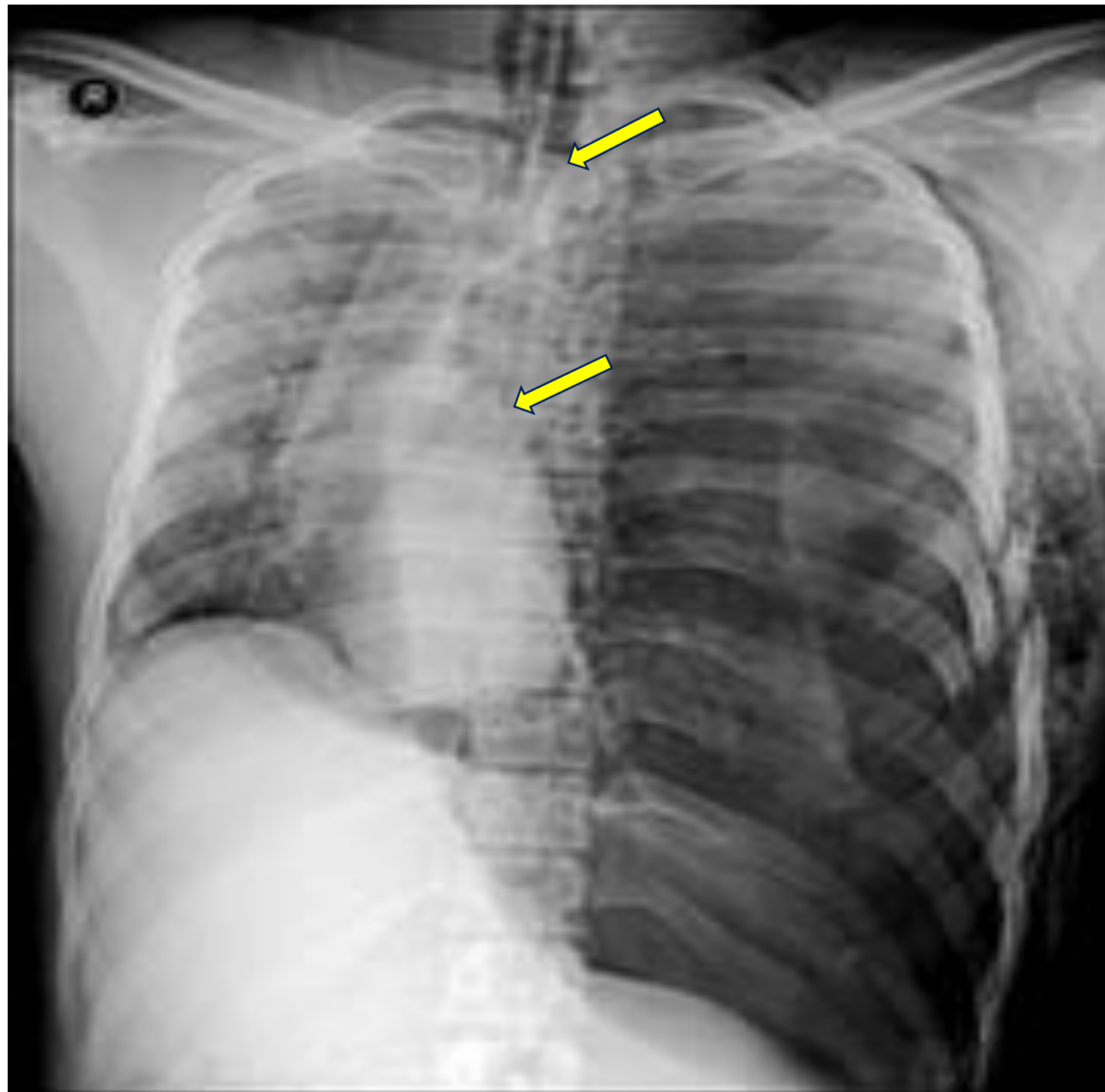

Tansiyon Pnömotoraks

- Göğsün bir tarafında lokalize GA
- Ani, keskin, delici, plöretik karakterde
- Omuza, sırtta yayılım
- ND eşlik eder

Teşhis klinik ile konur

- JVD
- Etkilenmiş tarafta solunum seslerinin azalmış olması veya alınamaması
- Perküsyonda hiperrezonans alınması
- Trakeanın karşı tarafa deviasyonu

- Teşhis için tüm bulguların olması gerekmez
- İleri düzeyde solunum ve dolaşım yetersizliği mevcut ise pnömotoraks radyolojik olarak onaylanmadan tedaviye başlanmalı

Aort Stenozu

- Klasik üçlü:
  - Dispne
  - Göğüs ağrısı
  - Bayılma
- Semptomlar tipik olarak geç dönemlere dek görülmeyebilir
- Egzersiz tetikleyebilir
- Semptomlar görüldüğünde **ani ölüm** için önemli bir risk olup ortalama sağ kalım 2 - 3 yıl

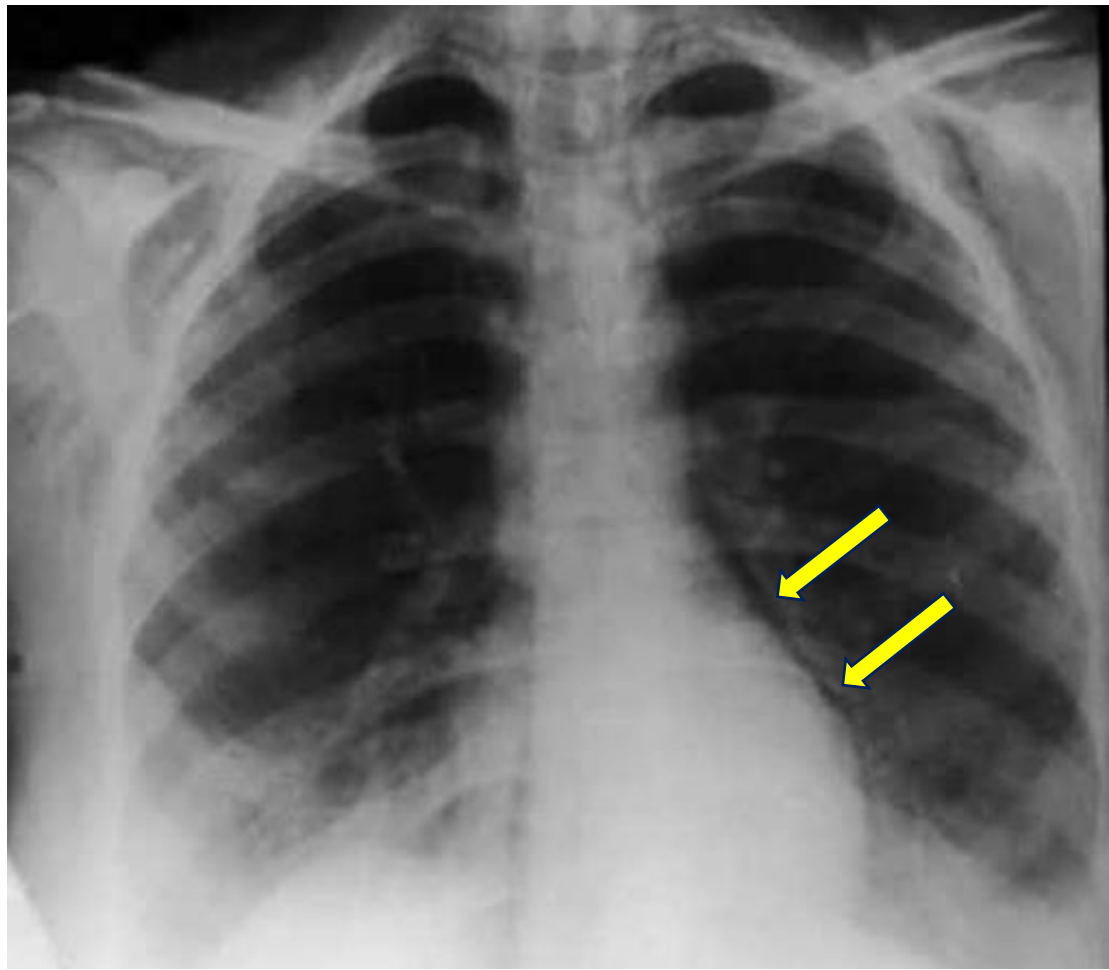
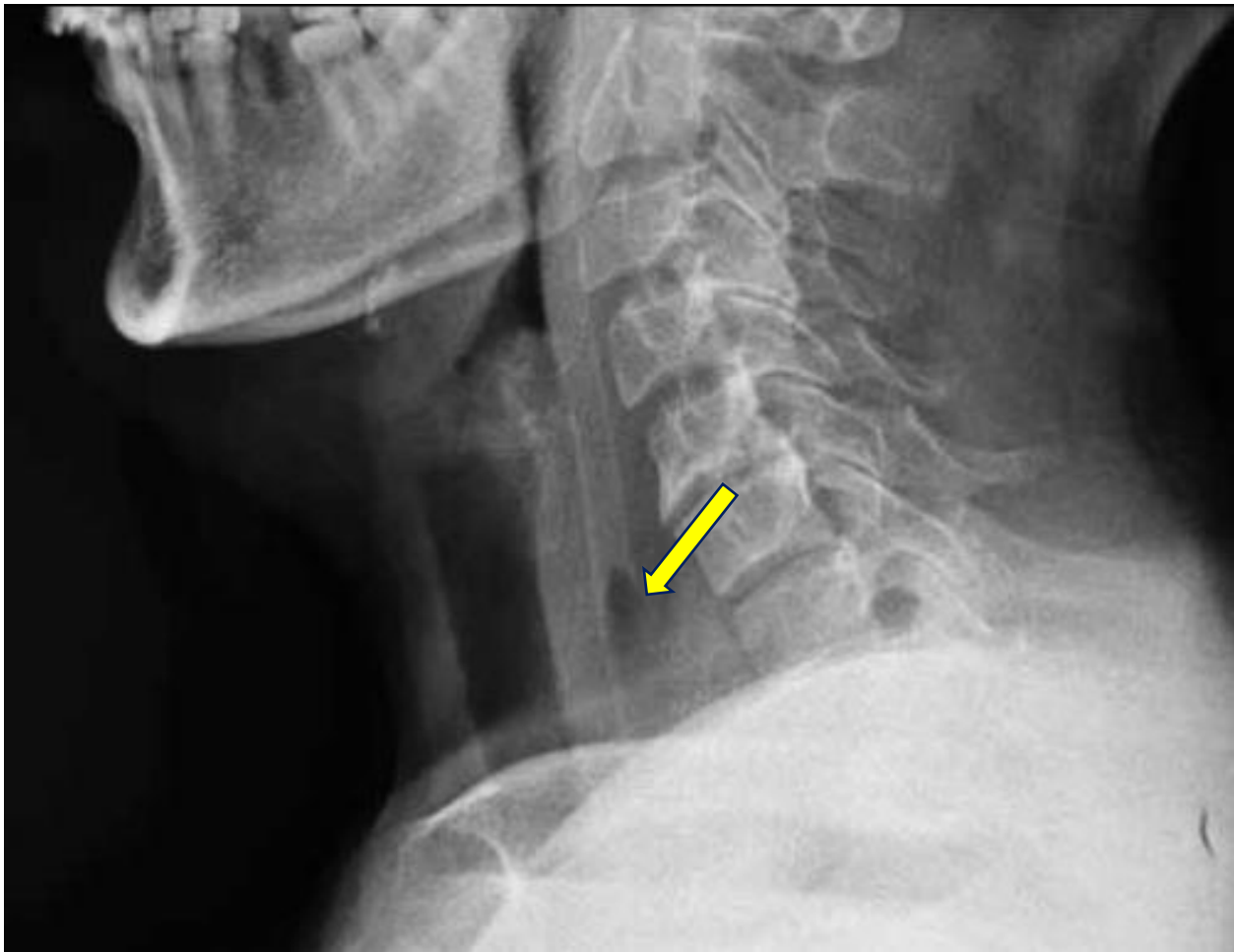
- Egzersizde bayılma veya sistolik üfürüm
- Brakial ve radial nabızlar arasında gecikme (brakioradial gecikme)
- Hipotansiyonun eşlik ettiği daralmış nabız basıncı
- Tanıyı netleştirmek ve şiddetini belirlemek için ekokardiyografi önerilir

Spontan Özofagus Rüptürü (Boerhaave sendromu)

- İntraözofajial basınçta ani bir artış sonrası özofagusun tam kat perforasyonu
- Substernal yerleşimli GA
- Şiddetli kusma sonrası ani, keskin karakterde
- Sırta yayılım
- ND, terleme eşlik edebilir

- %20-30 mortal
- Vakaların yaklaşık dörtte üçünde zorla kusma ile görülür;
  - Öksürme
  - İkinma
  - Nöbet
  - Doğum
- Alkol tüketimi genellikle birincil etken olarak bilinmekte

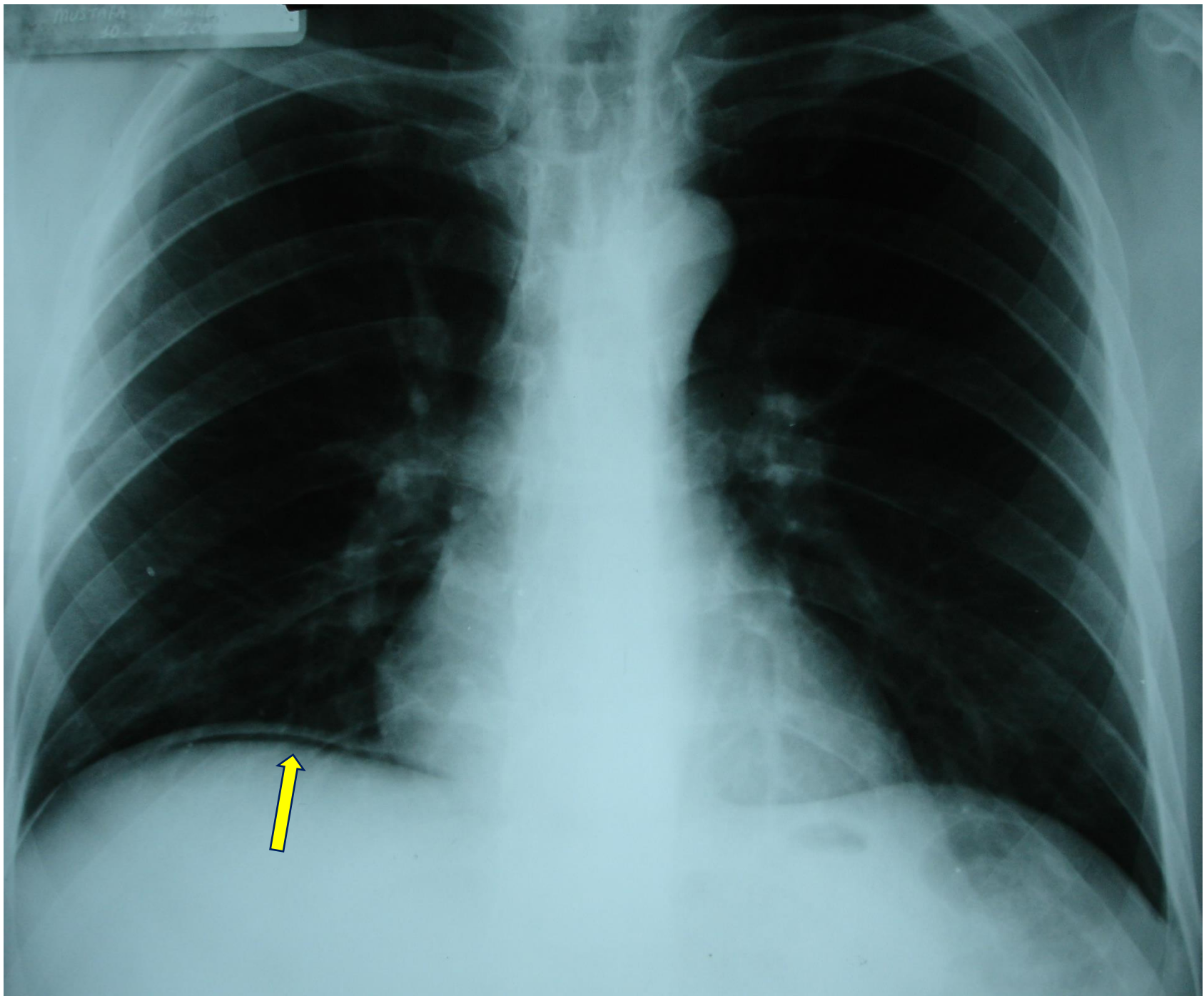
- Kusma sonrası şiddetli GA, ND, hematemez
- En yararlı tetkik yan servikal grafi- PA AC grafi
  - Pnömomediastinum
  - Ciltaltı amfizemi
  - Pnömotoraks
  - Hidrotoraks
  - Mediastinal genişleme

- Oral kontrast madde verilerek BT çekilir
- Rüptürün en kesin tanısı **endoskopik** olarak görülmesidir

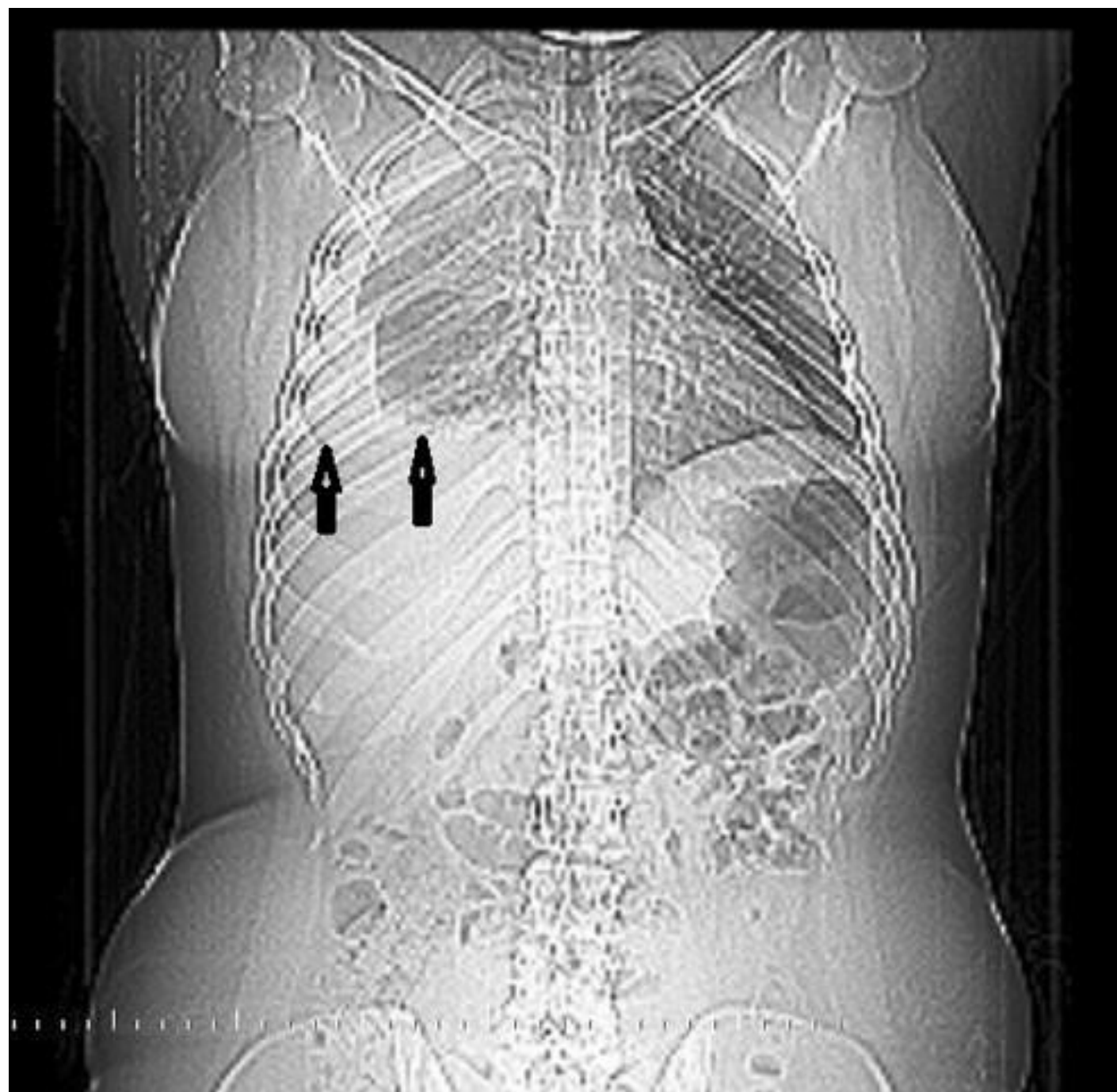
Peptik Ülser Perforasyonu

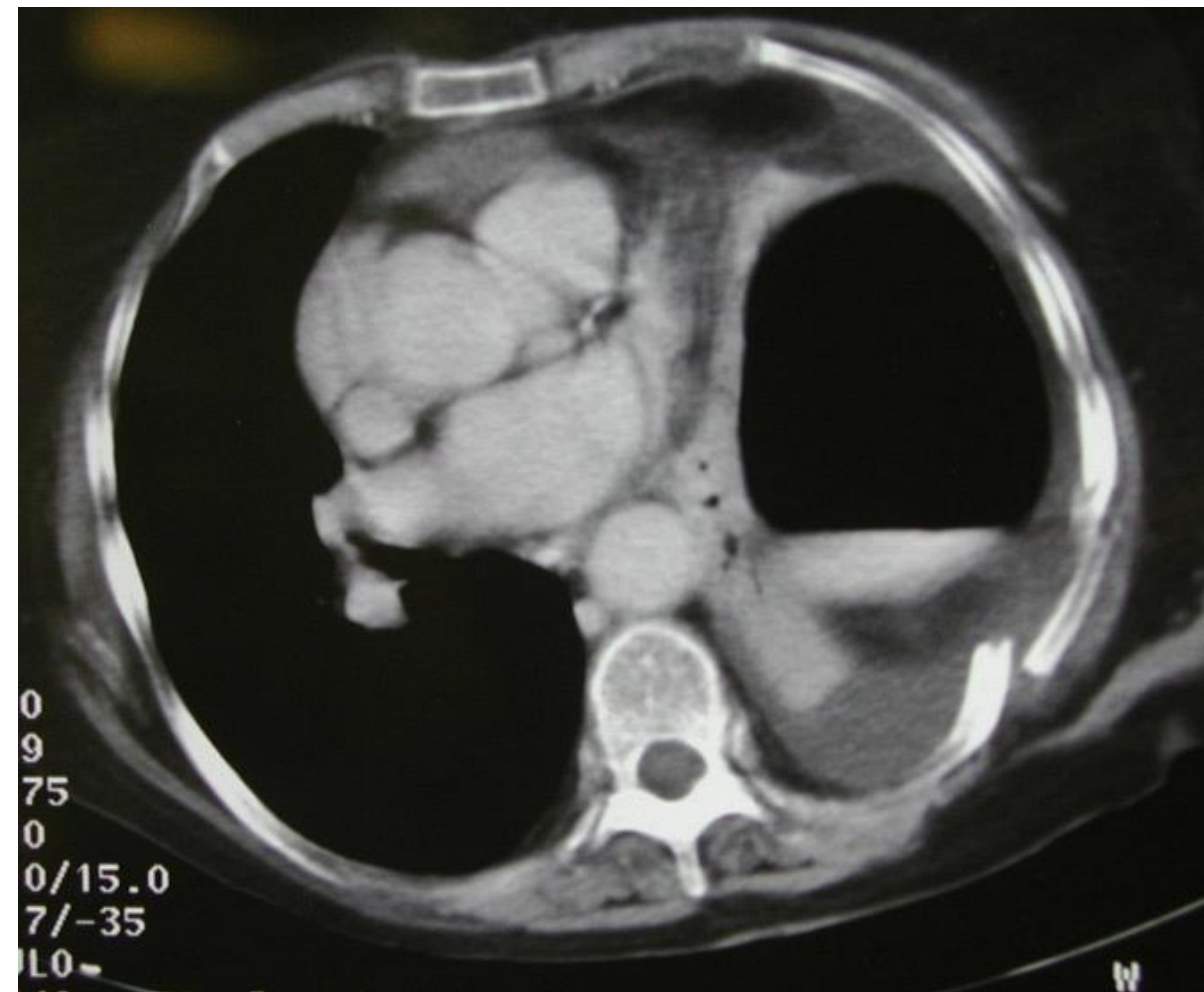
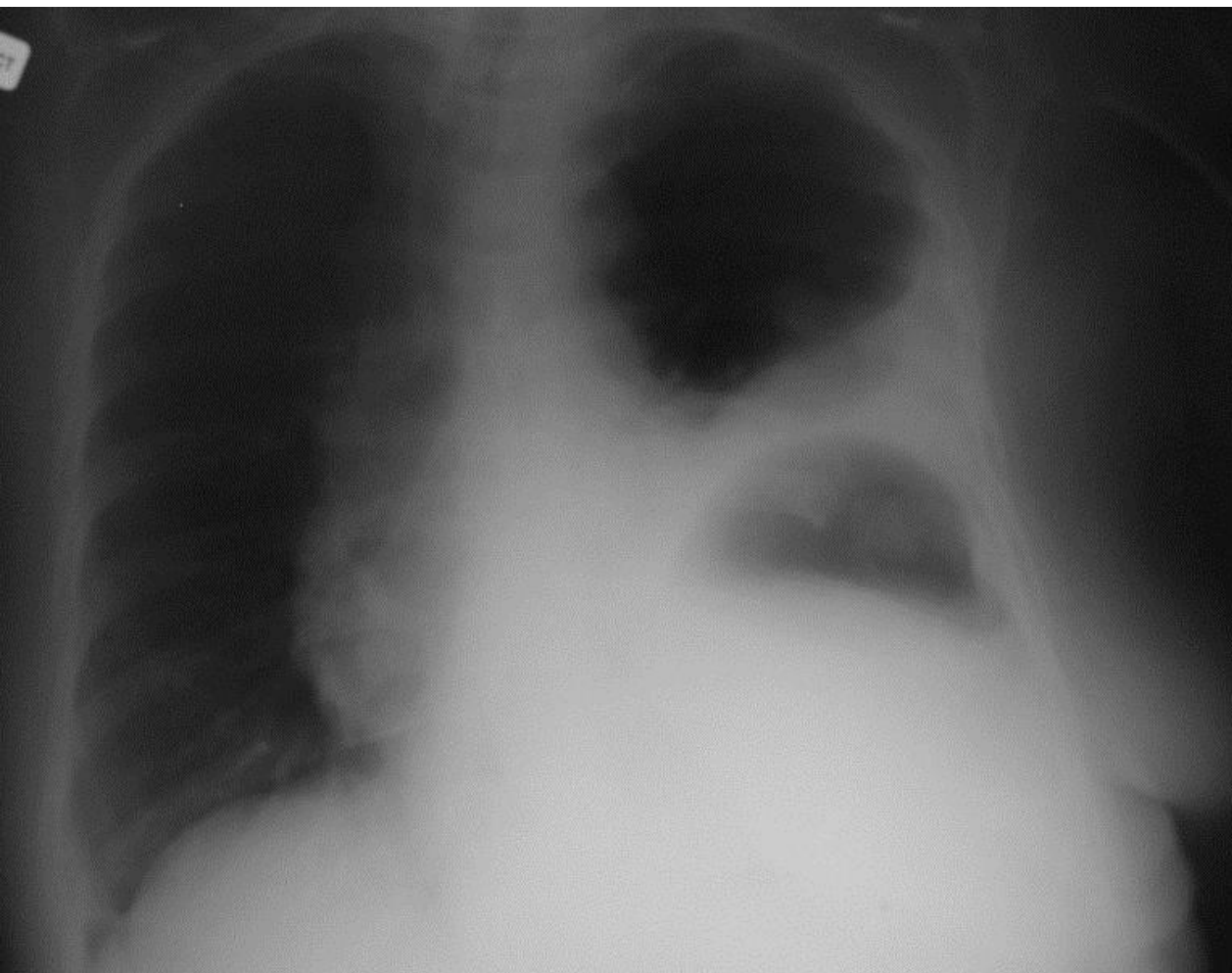
- Epigastrik lokalizasyonda
- Şiddetli, keskin karakterde
- Sırta, göğse yayılım
- Sıkıntı, terleme eşlik edebilir

Diyafragma Rüptürü

- Genellikle künt veya penetran travma sonrası gelişmekte
- Sol hemidiyafragmada daha sık izlenmekte
- Spontan diyafragma rüptürleri
  - Doğum
  - Öksürük
  - Egzersiz
  - Şiddetli kusma
  - Defekasyon sonrası
- Altın standart radyolojik bir tetkik yoktur

SON SÖZ

Göğüs ağrısı ve Nefes darlığı ile acil servise başvuran hastalar değerlendirilirken gözden kaçma ihtimali olan ve mortal seyreden sebepler mutlaka ayırıcı tanıda göz önünde bulundurulmalı